

Η ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΣ

(Ενότητα 3^η «Στη γη και στη θάλασσα»)

Η απόστροφος (') είναι ένα σημείο στίξης που μπαίνει στη θέση ενός φωνήεντος που δε θέλουμε να το προφέρουμε και φεύγει.

π.χ. από το → απ' το
το άλλο → τ' άλλο
μου έδωσε → μου' δωσε

Όταν το φωνήεν που φεύγει τονίζεται, τότε φεύγει κι ο τόνος μαζί του. Όταν όμως το φωνήεν που φεύγει δεν τονίζεται, ο τόνος παραμένει στη θέση του.

Ανάλογα ποιο φωνήεν φεύγει κι από ποια από τις δύο λέξεις που έρχονται σε επαφή, έχουμε διαφορετικό όνομα του φαινομένου:

- Όταν μία λέξη που τελειώνει σε φωνήεν χάνει το φωνήεν της μπροστά από μία λέξη που αρχίζει από φωνήεν, τότε έχουμε έκθλιψη.

π.χ. το άλογο → τ' άλογο

- Όταν μία λέξη που τελειώνει σε φωνήεν χάνει το φωνήεν της μπροστά από μία λέξη που αρχίζει από σύμφωνο (συνήθως αντωνυμία), τότε έχουμε αποκοπή.

π.χ. πάρε το → πάρ' το

- Όταν μία λέξη που αρχίζει από φωνήεν χάνει το φωνήεν της εξαιτίας της προηγούμενης λέξης που τελειώνει σε φωνήεν, τότε έχουμε αφαίρεση.

π.χ. το ένα → το' να

~~φωνήεν~~ + ~~φωνήεν~~ = έκθλιψη

~~φωνήεν~~ + φωνήεν = αφαίρεση

~~φωνήεν~~ + σύμφωνο = αποκοπή

Προσοχή! 1. Το και γίνεται κι μπροστά από φωνήεν χωρίς απόστροφο.

2. Όταν το μέσα χάνει το α του μπροστά από φωνήεν γίνεται μέσ' , όταν όμως το χάνει μπροστά από σύμφωνο γίνεται μες.

π.χ. μέσ' από ενώ μες στο

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ

1. Βάζω απόστροφο όπου χρειάζεται και τοποθετώ τις σχηματισμένες φράσεις στη σωστή στήλη:

πού είσαι, να έρθεις, δώσε τα, το αστέρι, από την αυλή, σου είπα, από αυτό, κρύψε τον, το έφερα, πάρε την, που έχει, βάλε το, τα άλογα, μέσα από, για αυτό, σε ένα, του έδειξα, το αμάξι, να αγοράσω, πλύνε τα, μέσα στο.

ΕΚΘΛΙΨΗ	ΑΦΑΙΡΕΣΗ	ΑΠΟΚΟΠΗ

2. Γράφω τις φράσεις όπως ήταν πριν μπει απόστροφος:

θα' θελα	μου' λειψε
κλείσ' την	τ' ουρανού
μου' πε	τ' άνοιξα
σ' αφήνω	κόψ' το
τ' αηδόνι	που' ναι

3. Ξαναγράφω τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας απόστροφο όπου μπορώ:

Ο Νίκος είναι από τη Μάνη.

.....

Μου έδειξε τα άλογα και τα αρνιά του.

.....

Να έρθεις να μιλήσουμε για αυτό το θέμα.

.....

Μέσα στη φασαρία δε σου είπα αυτό που ήθελα.

.....

Θα αρχίσω τη δουλειά από την άλλη βδομάδα.

.....

